

PROGRAMA DE BASES PSICOPEDAGÒGIQUES PER L'EDUCACIÓ EN LA DIVERSITAT

Professora: CRISTINA LABORDA

Departament: PEDAGOGIA APLICADA Edifici G-6, despatx 269

telf: (93)581.31.96 E-mail: cristina.laborda@uab.es

Curs: 2000-2001

OBJECTIUS

- Aclarir la terminologia i especificar els conceptes enmarcats en el contexte del tractament de la diversitat.
- Potenciar, des de l'escola, actituds favorables vers la diversitat tant en l'àmbit educatiu com en el comunitari i el social.
- Conèixer, entendre i respectar les característiques individuals resultants de factors biològics, culturals i socials per tal de propiciar el màxim desenvolupament de tots els infants.
- Saber construir criteris per intervenir i donar respostes a les necessitats educatives de tots els alumnes.
- Desenvolupar una metodologia de treball que faciliti la integració, la total participació i el treball cooperatiu com a eina per respectar la diversificació de l'alumnat present a l'aula, a l'escola i a la societat.
- Promoure la cooperació interdisciplinària de tots els col·lectius implicats en el desenvolupament dels alumnes.

CONTINGUTS

1.- Introducció:

1.1.- La pluralitat i diversitat de la societat actual

1.2.- Els principis educatius pel segle XXI

1.3.- Un repte per a l'escola

2.- L'estructura i organització de la realitat educativa pel tractament de la diversitat:

- 2.1.- El projecte educatiu de centre (PEC)
- 2.2.- El projecte curricular de centre (PCC)
- 2.3.- L'organització dels contextos d'ensenyament-aprenentatge (de centre, de cicle i d'aula)
- 2.4.- Les adequacions curriculars individualitzades (ACI)
- 3.- Bases pedagògiques pel tractament educatiu de la diversitat en funció de:
 - 3.1.- Diversitat provocada per la diferència de capacitats
 - 3.2.- Diversitat provocada per l'origen cultural
 - 3.3.- Diversitat provocada per les particularitats caracterials
- 4.- Estratègies metodològiques del procés educatiu (docent, discent, codis comunicatius, recursos materials i temporització)
- 5.- Els processos d'avaluació:
 - 5.1.- Indicadors per diagnosticar les necessitats educatives
 - 5.2.- L'avaluació i regulació dels aprenentatges
- 6.- Presentació i anàlisi d'experiències pràctiques integradores

METODOLOGIA

- Classes magistrals obertes i participatives
- Exposicions dels alumnes a classe sobre les lectures seleccionades
- Recull i anàlisi d'experiències pràctiques (a nivell individual i grupal)
- Treballs en grup

AVALUACIÓ

Prova escrita sobre els continguts exposats a l'aula

Treballs, tant individuals com grupals, presentats en les sessions pràctiques

Assistència, participació i aportacions personals en les classes

BIBLIOGRAFIA GENERAL

- ALVAREZ, L. i SOLER, E. (1996) **La diversidad en la práctica educativa: modelos de orientación y tutoría**. Madrid: Editorial CCS. Colección Campus 3.
- BOOTH, T. et al. Eds. (1992) **Curricula for diversity in education**. Londres: Routledge & The Open University.
- CONSELL ESCOLAR DE CATALUNYA (1991) **Quatre reptes per a la nostra escola**. Barcelona: Generalitat de Catalunya.
- CONSELL ESCOLAR DE CATALUNYA (1997) **La diversitat a l'escola**. Jornades de Tortosa. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Col. Educació especial.
- GARCIA PASTOR, C. (1995) **Una escuela común para niños diferentes: la integración escolar**. Barcelona: EUB.
- GENERALITAT DE CATALUNYA (1998) **Criteris psicopedagògics per a l'atenció a la diversitat**. Educació Secundària Obligatòria. Dept. d'Ensenyament. Servei de Difusió i Publicacions.
- GENERALITAT DE CATALUNYA (1996) **Atenció a la diversitat a l'ESO: 50 idees per a l'acció**. Dept. d'Ensenyament. Servei de Difusió i Publicacions.
- HART, S. Ed. (1996) **Differentiation and the Secondary Curriculum**. Debates and dilemmas. London: Routledge Ed.
- HEGARTY, S.; et al. (1988) **Aprender juntos. La integración escolar**. Madrid: Ed. Morata.
- ILLAN ROMEU, N. Coord. (1996) **Didáctica y organización en educación Especial**. Málaga: Ed. Aljibe. Colección Educación para la Diversidad.

LABORDA, C. (1998) *El trabajo cooperativo como herramienta de atención a la diversidad dentro del aula ordinaria*. En **Actas XV Jornadas de Universidades y Educación Especial**. Oviedo: Servicio de Publicaciones Universidad de Oviedo. pp: 575-580.

LABORDA, C. i ESSOMBA M. A. (1999) *Políticas educativas de atención a la diversidad y su implementación en los centros de enseñanza*. En **Actas XVI Jornadas de Universidades y Educación Especial**. Almería.

Monogràfic (1993) *Educar en la diversidad*. Cuadernos de Pedagogia 212.

RUÉ J. i TEIXIDOR, M. (Comp.) (1992) **Diversitat i agrupament d'alumnes**. Bellaterra: ICE de la Universitat Autònoma de Barcelona.

WANG, M. G. (1998) **Atención a la diversidad del alumnado**. Madrid: Narcea, S. A. de Ediciones.

* A part de la bibliografia general, al llarg del curs s'anirà aportant bibliografia específica en funció de les diferents tipologies de diversitat, i els interessos dels alumnes.